

Liturgie- en preek- suggesties

3 oktober 2010
Wereldmissiedag van de kinderen

Liturgie Wereldmissiedag van de kinderen

3 oktober 2010

Inleiding

In deze brochure vindt u suggesties voor een gezinsviering in het weekeinde van 2 en 3 oktober en voor een kinderwoorddienst. Er is gekozen om geen complete viering uit te schrijven, doch suggesties voor enkele onderdelen mee te geven. Op deze manier kunt u het gemakkelijk inpassen in de plaatselijke gebruiken van uw parochie.

Bouwstenen voor preek of overweging

1. Bij de lezingen (Habakuk 1, 2-3 + 2, 2-4 en Lucas 17, 5-10)

De profeet Habakuk schreeuwt het uit naar God over de ellende die hij om zich heen ziet. Hoe lang moet het nog duren voordat God te hulp schiet en redding brengt? Waarom luistert God niet?

Toch geeft God een antwoord: schrijf het visioen op. Houd vast aan het visioen dat de rechtvaardige zal leven door zijn trouw. Wacht maar, het visioen wordt werkelijkheid.

Kernthema's in de lezing zijn volharding, doorzettingsvermogen, vasthouden aan je droom van een betere wereld. Blijven geloven dat het mogelijk is. Bij het zien van de ellende om hem heen ervaart Habakuk zo'n machteloosheid dat hij het uitschreeuwt naar God.

De leerlingen ervaren ook een machteloosheid als ze van Jezus horen wat hen nog te wachten staat. En zij roepen tot Jezus: 'Geef ons meer geloof'. Het antwoord van Jezus laat zien dat het niet om meer in de zin van kwantiteit gaat, maar dat het gaat om de kwaliteit van het geloof. Het hoeft helemaal niet veel en groot te zijn, dat geloof kan zelfs zo onooglijk klein zijn als een mosterdzaadje, maar als het die kracht heeft dan kunnen er wonderen gebeuren. Geloof en houd vast aan dat geloof, geef niet op, het geloof heeft en geeft kracht.

2. Kinderen

Kinderen ervaren ook machteloosheid in hun leven. Al is het maar omdat ze klein zijn en de volwassenen over hen beslissen. En die beslissingen zijn vaak net anders dan zij zelf zouden willen. Volwassenen zijn immers de baas. Maar over die machteloosheid gaat het hier nu niet.

Het machteloze gevoel waarover in de lezingen wordt gesproken, ervaren met name kleine kinderen nog niet zo, omdat hun wereld nog niet zo groot is. Maar binnen hun kleine wereld hebben ze een feilloos gevoel voor wat eerlijk is en wat niet. Kleine kinderen betrekken dat erg op zichzelf, bijvoorbeeld als het ene broertje meer snoepjes krijgt dan het andere. Of het is niet eerlijk dat het zusje in groep 2 een vrije dag heeft, maar de broer die al in de bovenbouw zit wel naar school moet.

Als de kinderen wat groter worden laten ze een soort van 'heilige' verontwaardiging zien bij het onrecht dat andere kinderen wordt aangedaan. Kinderen die in armoede leven, in een oorlog, kinderen die een ramp meemaken. Spontaan bedenken ze allerlei acties om geld in te zamelen voor projecten of hulp. Vanuit het geloof en de vaste overtuiging dat hun actie dat kind of dat project zal helpen. Ze hebben nog geen weet van de politieke en economische complexiteit van onze wereld.

3. De kracht van het kleine

Het gaat er niet om dat alleen grote en machtige mensen iets goeds kunnen doen. Je hoeft er ook niet rijk of heilig voor te zijn of president van een land. Het gaat niet om groot en meer. Het gaat om de intentie van waaruit je de dingen doet. De kwaliteit van je geloof en je overtuiging. En die kwaliteit vergelijkt Jezus met een mosterdzaadje. Zo klein dat het bijna niet te zien is. Maar zo krachtig dat het de stevigste en sterkste van alle bomen kan onwortelen en verplaatsen. We zeggen wel dat geloof bergen kan verzetten. Je kunt ook denken aan de kracht van een enkele waterdruppel, die kan een steen uithollen. Als het maar lang genoeg duurt, als je maar volhoudt, als je er maar in blijft geloven. Dat geloof wordt gevoed door het visioen, die droom die je voor ogen hebt, waar de dingen eerlijk verdeeld zijn.

4. Wereldmissiedag van de kinderen

Dit jaar schenkt Missio aandacht aan de katholieke kerk in Ethiopië.

De katholieke kerk in Ethiopië is erg klein, een half miljoen mensen op een bevolking van zo'n 76 miljoen. Maar ook hier gaat het niet om kwantiteit maar om de kwaliteit. De kracht van het geloof zet hen ertoe aan de handen uit de mouwen te steken. Vanuit die kracht helpen ze de weeskinderen en de straatkinderen. En vanuit het geloof in een betere en rechtvaardige wereld werken ze mee aan programma's voor zuivere drinkwatervoorziening en voor het vergroten van de oogst.

Je hoeft dus niet groot te zijn om iets goeds te doen, om iets te betekenen voor een ander. Iedereen kan meedoen. Dat is wat Wereldmissiedag van de kinderen in wezen is. Kinderen die andere kinderen helpen. Die het niet overlaten aan de volwassenen maar zelf iets doen, op hun eigen manier.

Voor de kinderen is er een speciale **Kinderkrant** gemaakt die gratis verkrijgbaar is bij Missio. Voor meer informatie over Ethiopië en de katholieke kerk in het land verwijzen we u naar deze Kinderkrant en naar de website: www.missio.nl.

Elementen voor een gezinsviering

Openingswoord

Vandaag vieren wij *Wereldmissiedag van de kinderen*. Waar we ook wonen op deze wereldbol, in Nederland, Frankrijk, Rusland, India, China, Afrika, Amerika, alle mensen horen bij elkaar. De wereld is er voor ons allemaal. Het is wel jammer dat het niet zo eerlijk verdeeld is op de wereld. Er zijn kinderen die honger moeten lijden, kinderen die moeten werken en niet naar school kunnen om te leren, kinderen die geen thuis meer hebben en op straat moeten leven.

Daarom denken wij vandaag op *Wereldmissiedag van de kinderen* vooral aan de kinderen die het niet zo fijn hebben. Wij bidden voor deze kinderen. En het geldt dat we met de collecte ophalen vandaag gaat naar al die kinderen, maar vooral naar de kinderen in Ethiopië.

Openingsgebed

Goede God,

wij vieren met elkaar *Wereldmissiedag van de kinderen*.

Helpt U ons er een fijne viering van te maken.

Zodat we ons hier thuis voelen bij elkaar,

moeders en vaders, meisjes en jongens, opa's en oma's.

Wij zijn verbonden met alle kinderen

op de hele wereld.

Wij willen speciaal denken aan de kinderen

die het moeilijk hebben,

hier in ons eigen land,

en kinderen in Ethiopië.

Wij bidden U: open ons hart naar U,

opdat de verhalen uit de bijbel, over Jezus

en over de kinderen in Ethiopië

vandaag kunnen klinken.

Lezingen

Habakuk 1, 2-3 + 2, 2-4

2 Timoteüs 1, 6-8 + 13-14

Lucas 17, 5-10

Preek / overweging

Voor de preek / overweging kunt u gebruik maken van de bouwstenen in de inleiding.

Geloofsbelijdenis

Wij geloven in God,

die alles gemaakt heeft.

Hij heeft ons gegeven waar we goed in zijn

maar we mogen er ook zijn

met al onze fouten en wat we allemaal niet kunnen.

Wij geloven in Jezus van Nazareth,

die ons geleerd heeft wat je moet doen

om goed met elkaar samen te leven.

Die zegt dat we niet gauw op moeten geven

als het even niet lukt en tegenzit,

we geloven dat het goede zal overwinnen.

Wij geloven in de Heilige Geest,

die mensen helpt

om stap voor stap op weg te gaan

naar Gods Rijk van vrede.

Wij geloven in een wereld waar mensen

elkaar geen pijn en verdriet meer doen,

een wereld waar liefde is

die nieuw leven mogelijk maakt.

Amen.

Voorbede

Goede God,

Wij bidden voor alle kinderen

dichtbij en ver weg.

Wij zijn allemaal kinderen van U.

Wij bidden voor de kinderen

die 's avonds niet kunnen slapen

omdat ze honger hebben.

Help ons dat het voedsel op onze aarde

eerlijk verdeeld wordt.

Help ons met elkaar te delen.

Wij bidden voor kinderen

die ziek zijn.

Geef dat zij mensen vinden

die hen liefdevol verzorgen.

Geef dat zij artsen en medicijnen krijgen

die hen beter kunnen maken.

Wij bidden voor kinderen

die moeten werken

om geld te verdienen voor hun familie.

Geef dat zij toch naar school kunnen

en dat zij tijd hebben om fijn te spelen.

Wij bidden voor alle kinderen

die bang en alleen zijn.

Geef dat zij mensen vinden

die hen een thuis bieden.

Aankondiging van de collecte

De collecte van deze zondag is voor de kinderen in onze Kerk overal ter wereld.

De opbrengst gaat dit jaar met name naar kinderen in Ethiopië. Met onze bijdrage ondersteunen we de parochies daar. Mensen van de parochies zorgen dat kinderen naar school kunnen gaan, dat ze genoeg te eten hebben. Weeskinderen worden opgevangen door zusters, zodat ze toch een thuis hebben. Graag uw steun voor dit belangrijke werk.

Tip

U kunt bij deze collecte de spaarzakjes voor de kinderen uitdelen en ze op Missiezondag 24 oktober weer laten inleveren bij de collecte.

Eucharistisch tafelgebed

U kunt vandaag het Eucharistisch Gebed voor liturgie met kinderen en jongeren bidden. (Eucharistisch Gebed VIII, IX of X)

Slotgebed

Goede God,
wij hebben met elkaar gevierd
en hebben uw Woord gehoord.
Dat geeft ons kracht
om verder te gaan
en te bouwen aan uw Rijk van vrede.
Dat geeft ons kracht
om te blijven geloven
in een wereld waar uw liefde heerst.
Daarvoor danken wij U,
door Jezus Christus
die bij ons is
vandaag en tot in eeuwigheid
Amen.

Suggesties voor liederen

Wil je wel geloven (Alles wordt nieuw III, 9 Hanna Lam en Wim ter Burg)

Waar zou de stad van de vrede zijn (Alles wordt nieuw III, 30 Hanna Lam en Wim ter Burg)

Zingt voor de Heer van liefde en trouw (GvL 565)

De Geest van God waait als een wind (GvL 586)

Hij die gesproken heeft (GvL 616)

Tip

Aan het eind van de viering kunt u de Kinderkrant van Missio uitdelen aan de kinderen. Deze (gratis) Kinderkrant kunt u bestellen bij Missio in Den Haag, telefoon 070 - 304 74 44 en e-mail missio@missio.nl

Kinderwoorddienst

Indien er geen gezinsviering is, kunt u gebruik maken van onderstaande suggesties voor een kinderwoorddienst.

Vooraf: aankleding van de ruimte

U kunt een kijktafel maken, die laat zien dat het vandaag *Wereldmissiedag van de kinderen* is. En dat het gaat over alle kinderen van de hele wereld.

U kunt de poster van Wereldmissiedag ophangen, met daarbij een grote wereldkaart. U zet er een waxinelichtje bij en een spaarpotje met het spaarzakje van Missio. Leg er ook de Kinderkrant van Missio bij.

Als verwijzing naar Ethiopië kunt u een icoon erbij plaatsen. Iconen zijn met name in de orthodoxe liturgie van belang. In het setje ansichtkaarten* dat Missio uitgeeft zit een kaart met een afbeelding van Maria en Jezus, afkomstig uit een kerk in Addis Abeba. Deze kaart kunt u op de kijktafel zetten. Van meer praktische aard voor de kijktafel zijn bijvoorbeeld enkele koffiebonen, koffie is het belangrijkste exportproduct van Ethiopië.

Als verwijzing naar het evangelieverhaal over het mosterdzaadje kunt u enkele zaadjes neerleggen.

* Het setje van vijf ansichtkaarten is te bestellen bij Missio in Den Haag en kost € 2,50

1. Opening

U gaat met de kinderen bij of rond de kijktafel staan en laat de kinderen vertellen wat ze zien. U vertelt daarbij dat het vandaag *Wereldmissiedag van de kinderen* is. We denken dan aan alle kinderen van de hele wereld, dichtbij en ver weg. U kunt een tekst voorlezen uit de Kinderkrant van Missio

U steekt het waxinelichtje aan en bidt het volgende gebed:

Goede God,

wij vieren met elkaar *Wereldmissiedag van de kinderen*.

Wij voelen ons verbonden met alle kinderen
op de hele wereld.

Wij denken speciaal aan de kinderen
die het moeilijk hebben,
hier in ons eigen land en
in Ethiopië.

Wij bidden U: steunt U hen en ons
om er samen een mooie wereld van te maken.

2a. Bijbelverhaal

Als Bijbelverhaal is gekozen voor de evangelielezing van deze zondag uit Lucas 17, 5-10, met de nadruk op de verzen 5 en 6. De lezing vertelt over de kracht van het geloof. Geloof gaat niet om groot of klein, niet om kwantiteit, maar om kwaliteit. Al is het zo klein als een mosterdzaadje, dan heeft het toch de kracht om wonderen te verrichten oftewel om bergen te verzetten en bomen te verplaatsen.

Het is in de grote wereld en in de eigen leefwereld van kinderen helaas niet eerlijk verdeeld. Sommige kinderen hebben honger of kunnen niet naar school om iets te leren voor later. Andere kinderen leven in een land waar het steeds maar oorlog is. Of moeten werken en kunnen nooit spelen. En andere kinderen hebben juist alles wat ze maar kunnen wensen.

In de bijbel waar de verhalen over Jezus in staan, wordt verteld dat de wereld er is voor iedereen en dat niemand honger zou moeten lijden. Jezus laat ook vaak in die verhalen zien wat we kunnen doen om de wereld een beetje mooier te maken. En in dit evangelieverhaal zegt hij tegen zijn leerlingen, dat het helemaal geen grote dingen hoeven te zijn. Een klein beetje geloof heeft al zoveel kracht dat het wondertjes mogelijk kan maken. Zelfs een heel klein beetje geloof, zo klein als een mosterdzaadje.

Het Bijbelverhaal is ook te vinden in de volgende kinderbijbel:

Woord voor Woord, Karel Eykman (Ede, 1987): *Het mosterdzaadje*, op pagina 56-59. Hoewel het verhaal niet precies naar deze verzen in Lucas verwijst, vertelt het wel een versie van het verhaal van het mosterdzaadje dat heel goed de kracht van het kleine laat zien.

2b. Sleutelverhaal

Indien u liever met een sleutelverhaal werkt, dan is het volgende verhaal zeer geschikt:

De kleine reus. Door Max Bolliger. Oorspronkelijke uitgave Lemniscaat, Rotterdam, 1981. Dit verhaal kunt u ook vinden in Baukje Offringa, *Groeien als een boom. Verhalen bij symbolen en thema's uit de bijbel.* (Zoetermeer, 2000, pagina 17-19)

Ook dit verhaal laat de kracht van het kleine zien. Het 'grote' dat verborgen zit in het kleine.

3. Verwerking

Kleuters:

Laat de kinderen een tekening maken van een mooie en eerlijke wereld. Geef ze enkele aanwijzingen door eerst te vragen naar de dingen die ze oneerlijk vinden. Dat kunnen en mogen natuurlijk hele kleine dingen zijn, zoals dat een broertje meer snoepjes krijgt. Probeer ook te kijken naar de schoolsituatie in de groep, zijn daar wel eens dingen die niet eerlijk zijn? En hoe kan dat beter worden? Wat kunnen zij zelf doen? Of zijn ze daar te klein voor?

Laat ze vervolgens hun droomwereld tekenen.

Oudere kinderen:

Laat de kinderen samen een collage maken van een mooie en eerlijke wereld. U zorgt voor voldoende tijdschriften waar de kinderen plaatjes uit kunnen halen.

Geef ze enkele aanwijzingen door te vragen naar dingen die niet eerlijk zijn in de wereld, dingen die niet goed zijn. Laat ze vertellen hoe een goede wereld zoals God die zou willen eruit ziet. Kunnen zij daar ook iets aan bijdragen?

4. Afsluiting / gebed

U gaat met de kinderen weer bij de kijktafel staan en legt de tekeningen en de collage erbij. U sluit af met een kort gebed:

Goede God,
dank U wel voor alle mensen,
groot en klein,
die samen met U
onze wereld mooier maken. Amen.

Tip

Aan het eind van de kinderwoorddienst of de viering kunt u de Kinderkrant van Missio uitdelen aan de kinderen. Deze (gratis) Kinderkrant kunt u bestellen bij Missio in Den Haag, telefoon 070 – 304 74 44 en e-mail missio@missio.nl

missio

Postbus 93140

2509 AC Den Haag

T 070 304 74 44

E missio@missio.nl

F 070 381 83 55

www.missio.nl